

Nr 62.

Ankom till riksdagens kansli den 30 maj 1933 kl. 3 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften m. m., ävensom en i ämnet väckt motion.

I en den 3 mars 1933 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 197, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande, vid propositionen fogade förslag till

dels förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften;

dels ock förordning med särskilda bestämmelser om stämpelavgift i samband med ansökan om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län.

Förslag

till

förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

Härigenom förordnas, att 3 och 7 §§ samt slutbestämmelsen i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

3 §.

I avseende på expeditionernas förseende med stämpel gäller, med de här nedan i 7 § nämnda undantag och med iakttagande beträffande gravationsbevis av vad i 4 § stadgas, denna tariff:

	1		2		3		4		5	
	Åvd.		Åvd.		Åvd.		Åvd.		Åvd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Avskrift</i> av -----										
» som meddelas för vetenskapligt ändamål ...					fri					
» enligt 6 § lagen om vissa tvångsmedel i brottmål					fri					
» ur fartygsregistret; se <i>Fartygsregistret</i> .										
» av handling, på grund av vilken lagfart eller inteckning sökes, varje ark	—	50	—	50	—		—		—	
<i>Bevis</i> angående -----										
» angående inskrivningsdomares beslut, tecknat å företedd handling, i lagfartsärende, där taxeringsvärdet eller köpesumman för den egendom, som beviset avser, icke uppgår till 1,000 kronor.....	—	50	—	50	—		—		—	
i annat ärende	1	50	2	50	—		—		—	
Där i ärende rörande inteckning i järnväg bevis tecknas å tryckta eller graverade obligationer, som äro av lika lydelse eller skilja sig endast i avseende å littera eller nummer, eller där eljest i ett och samma ärende meddelas bevis å flera handlingar, utgår stämpelavgift för allenast ett bevis.										

¹ Senaste lydelse av 3 och 7 §§ samt slutbestämmelsen, se 1928: 317 (där förordningen i dess helhet är återgiven) samt 1930: 243, 1931: 169 och 1932: 285.

	1		2		3		4		5	
	Avd.		Avd.		Avd.		Avd.		Avd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Bevis</i> vederhäftighets					fritt					
» som avses i 7 och 17 §§ lagen om vissa tvångsmedel i brottmål					fritt					
» som avses i 2 och 3 §§ av lagen den 26 mars 1909 angående verkställighet i vissa fall av straff, ådömt genom icke laga kraft ägande utslag ...					fritt					

<i>Körkort</i> , innefattande tillstånd till förande av automobil eller motorcykel, då, efter återkallelse, nytt körkort utfärdas	18	—	—	—	20	—	—	—	—	—
då det eljest utfärdas	8	—	—	—	10	—	—	—	—	—
dock att körkort för krigsmakten tillhörande person, som under militärtjänstgöring utbildats till förare, är från stämpel					fritt					

<i>Underrättelse</i> eller — — — — — sinnessjuklagen					fri					
» enligt 9 § andra stycket lagen den 3 juni 1932 med särskilda bestämmelser om handläggning av inskrivningsärenden					fri					

<i>Äktenskapsregistret</i> , utdrag av	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—

7 §.

Från stämpelavgift enligt detta kap. är kronan befriad.

Dessutom äro från stämpelavgift enligt detta kap. befriade:
akademier och — — — eller nyttjanderätt;

barnavårdsnämnder; dock att, med undantag för utslag varigenom mål av kammarrätten återförvisas och Kungl. Maj:ts befallningshavandes efterföljande utslag i samma mål, stämpelfrihet icke äger rum i sådana fall, då barnavårdsnämnd för talan för kommun i mål mot annan kommun eller mot allmän anstalt eller inrättning angående tillämpning av lagen om samhällets barnavård;

domstol eller — — — internationella organ;

fattigvårdssamhällen och fattigvårdsinrättningar; dock att, med undantag för utslag varigenom mål av kammarrätten återförvisas och Kungl. Maj:ts befallningshavandes efterföljande utslag i samma mål, stämpelfrihet icke äger rum i mål mellan fattigvårdssamhällen eller mellan allmän

anstalt eller inrättning och fattigvårdssamhälle angående tillämpning av lagen om fattigvården;

förklarande part — — — densammas ägare;

kommuner i mål och ärenden angående tillämpning av lagen om samhällets barnavård; dock att, med undantag för utslag varigenom mål av kammarrätten återförvisas och Kungl. Maj:ts befallningshavandes efterföljande utslag i samma mål, stämpelfrihet icke äger rum i mål mellan kommuner eller mellan allmän anstalt eller inrättning och kommun;

kommuner och — — — äger del;

person, som erhållit fri rättegång, beträffande bevis om beviljande av sådan förmån samt i fråga om expeditioner i målet och, där detta angår hans faderskap till barn utom äktenskap, utlåtande över verkställd blodundersökning;

medellös person — — — överförmyndare.

Frihet från stämpel enligt detta kap. — dock icke med avseende å avskrift och bevis, som på begäran utfärdas till annan än part — äger jämväl rum i mantals- och kyrkoskrivningsmål; i bevillningsmål och mål angående kronans ränta och tionde; i frågor rörande debitering, avskrivning eller restitution av kronoutskylder, utbetalning av rese- och traktamentsersättning, stämpelavgifter, kommunala eller andra allmänna avgifter, markegångssättning, åsättande av rotering, fastställelse å avsöndring av jord, vattenfall, fiske eller annan dylik lägenhet eller å sådan avstyckning av område, som omförmäles i 5 kap. i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad, då avstyckningsförrättningen avser avstyckning av jord om sammanlagt högst tre hektar, anmärkning vid offentliga räkenskaper, redogörelse för allmänna medel, utsyning av skog å allmänning eller ekars fällande å kronojord, tillverkning och inlösen av salpeter och tvist om värvning; i sådana på förvaltningsmyndighets prövning beroende ärenden, som röra utbekommande av pensions- eller därmed jämförligt understödsbelopp eller som angå syner å ryttare-, soldat- eller båtsmanstorp; i ärenden, som avses i lagen rörande avgäld från avsöndrad lägenhet eller i lagen angående avlösning av sådan avgäld; i ärenden angående tilläggsavvittring eller ströängars indragande till kronan; i ärenden i anledning av ansökning om fridlysning av naturminnesmärke; i ärenden, som anhängiggjorts hos justitiekanslersämbetet eller riksdagens justitieombudsman eller riksdagens militieombudsman; i mål och ärenden, som anhängiggjorts hos konsulardomare eller konsularrätt enligt lagen om konsularjurisdiktion den 5 juni 1909; i mål, avseende värnpliktigs besvär över beslut, varigenom böter blivit honom enligt värnpliktslagen ådömda; i ärenden angående understöd åt värnpliktigs hustru och barn; i ärenden, som avses i förordningen om moderskapsunderstöd; i mål angående överträdelse av lagen angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning; så ock i ärenden angående arbetarskyddslagstift-

ningens tillämpning, vilka handläggas av befattningshavare inom yrkesinspektionen.

Konungen äger — — — utländska hamnar.

Om stämpelavgift för kvarlåtenskap, arv, testamente och gåva, om särskild stämpelavgift i samband med ansökan om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län, om stämpelavgift i ärenden om åsättande av särskilt uppskattningsvärde å fastighet, om stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper, om stämpelavgift för nationalitets- och registreringsbevis för luftfartyg samt om stämpelavgift för certifikat för förare, navigatör och mekaniker å luftfartyg är särskilt stadgat.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1933.

Förslag

till

förordning med särskilda bestämmelser om stämpelavgift i samband med ansökan om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län.

Härigenom förordnas som följer:

Då lagfart sökes enligt lagen den 17 juni 1932 (nr 226) med särskilda bestämmelser om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län, skall den till grund för ansökningshandlingarna förses med stämpel enligt vad nedan sägs, med iakttagande dessutom i tillämpliga delar av vad i förordningen angående stämpelavgiften är stadgat om stämpel till enskilda handlingar.

a) Där upplysning saknas om fång, varigenom vederbörande egendom åtkommit, utgöres stämpelavgift med 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde. Dock skall stämpelavgift påföras med 2 kronor för varje fulla 100 kronor av egendomens värde, när lagfart sökes för bankaktiebolag eller solidariskt bankbolag, ifall egendomen är avsedd för bankens inrymmande, eller för annat aktiebolag, som icke är berättigat att erhålla statslån från egnahemslånefonden eller jordförmedlingsfonden.

b) Där fångets art är känd och stämpelavgift för detsamma enligt förordningen angående stämpelavgiften skolat utgå men ej erlagts, påföres stämpelavgift med beloppet av avgiften enligt nämnda förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1933.

Beträffande vad föredragande departementschefen vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t anfört till motivering för förslagen, får utskottet, i den mån redogörelse ej lämnas i det följande, hänvisa till ovan nämnda statsrådsprotokoll.

Till utskottets behandling har jämväl överlämnats en i anledning av förevarande proposition inom första kammaren av herr *Mellén*, med instämmande av två av nämnda kammares ledamöter, väckt motion, nr 296, i vilken hemställts, »att det i Kungl. Maj:ts proposition nr 197 framkomna förslaget, att viss del av den häradshövdingarna och underdomstolarna i städerna tillkommande lösen borde överföras till statsverket i form av stämpelavgift, måtte av riksdagen avslås».

Vad angår de skäl, som anförts till stöd för motionärens yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

I förevarande proposition har i första hand föreslagits ändring i fråga om *stämpelavgiften i inskrivningsärenden*. Till stöd för förslaget i denna del har chefen för finansdepartementet i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet anfört följande:

»Den under år 1932 för budgetbehandlingen tillsatta särskilda granskningsnämnden uttalade i sin promemoria angående besparingsmöjligheter å andra huvudtiteln, att viss del av den häradshövdingarna och underdomstolarna i städerna tillkommande lösen borde överföras till statsverket i form av stämpelavgift. Nämnden förklarade sig efter företagna överslagsberäkningar antaga, att genom ett dylikt överförande en inkomst av minst 100,000 kronor borde kunna tillföras statsverket.

I innevarande års statsverksproposition (andra huvudtiteln s. 64) erinrade chefen för justitiedepartementet, att den vid 1932 års riksdag beslutade förenklade handläggningen av inskrivningsärenden (lagfarts- och inteckningsärendena) medförde en minskning av förvaltningsutgifterna vid underdomstolarna. Enligt hans mening föreläge ej något hinder mot att genom en åtgärd av det slag granskningsnämnden ifrågasatt tillgodoföra statsverket den besparing i arbetskostnad inskrivningsreformen medfört. Då denna besparing vid inskrivningsreformens förberedande beräknats motsvara 50 öre för varje inskrivningsärende, syntes en reduktion av lösen med detta belopp kunna ske samtidigt som stämpeln å hithörande expeditioner i enahanda grad höjdes. En dylik reglering kunde beräknas medföra ökning i stämpeluppbörden med omkring 150,000 kronor.

Såsom närmare framgår av statsverkspropositionen (andra huvudtiteln s. 65) har den sålunda förutsatta överföringen av lösen till stämpel föranlett viss jämkning i det belopp, som för nästkommande budgetår äskats av riksdagen i anslag till partiell löneförbättring för häradshövdingarna. Lösenreduktionen utgör ock grunden till den ökning av anslaget till upp-

läggande av nya fastighetsböcker för landet (andra huvudtiteln s. 67 ff.), som föreslagits i statsverkspropositionen.

Med hänsyn till vad statsverkspropositionen i nu angivna delar innehåller bör sålunda vidtagas ändring i stämpelberäkningen för expeditioner i inskrivningsärenden. Den viktigaste av dessa expeditioner är numera det bevis, som enligt 9 § lagen den 3 juni 1932 med särskilda bestämmelser om handläggning av inskrivningsärenden tecknas å den till grund för ansökningsärendet återropade handlingen. Detta bevis utlöses i varje ärende, som anhängiggjorts genom enskild persons ansökan, och belägges i allmänhet med stämpel, vid rådhusrätt med 1 krona och vid häradsrätt med 2 kronor. Beviset är dock stämpelfritt i lagfartsärende, där taxeringsvärdet eller köpesumman för den egendom, som beviset avser, icke uppgår till 1,000 kronor. I sådana fall, då in-teckningshandling enligt 20, 26 och 37 §§ in-teckningsförordningen uppvisas hos en inskrivningsdomare för åtgärd av annan inskrivningsdomare, utfärdas protokoll, varjämte handlingen förses med bevis angående uppvisandet. Beviset är i dessa fall fritt från stämpel. Då lagfart beviljas, utfärdas förutom bevis å handlingen särskilt lagfartsbevis, vilket i allmänhet stämpelbelägges med 1 krona.

Vid den ifrågasatta överföringen av lösen till stämpel torde tillägget i stämpelavgift i sin helhet böra läggas på beviset å handlingen, d. v. s. på den expedition som i varje ärende utfärdas. Jag får sålunda föreslå, att *bevis angående inskrivningsdomares beslut, tecknat å företedd handling*, stämpelbelägges, i lagfartsärende, där taxeringsvärdet eller köpesumman för den egendom, som beviset avser, icke uppgår till 1,000 kronor, med 50 öre samt i annat ärende med 1 krona 50 öre vid rådhusrätt och 2 kronor 50 öre vid häradsrätt. Beträffande *bevis angående uppvisande av in-teckningshandling, tecknat å handlingen*, synes däremot en motsvarande ändring icke böra ifrågakomma, då nämligen i de ärenden, som med denna rubrik avses, protokollet alltjämt utskrivs och i allmänhet torde kräva samma arbete som enligt den förutvarande ordningen.

I samband med den ändring i stämpelförordningen, som nyss föreslagits, har det till undvikande av missförstånd syntts lämpligt att — på sätt redan skett i expeditionslösenförordningen — införa ett uttryckligt stadgande därom, att i ärende, där bevis meddelas å flera handlingar, avgift skall utgå för allenast ett bevis.

Genom 1932 års lagstiftning angående inskrivningsväsendet vid domstolarna infördes skyldighet för de rättssökande att ingiva avskrifter av handlingar i inskrivningsärenden. Enligt bestämmelse i 7 § lagen den 3 juni 1932 med särskilda bestämmelser om handläggning av inskrivningsärenden skall, då lagfart eller in-teckning sökes, den till grund för ansökningsärendet återropade handlingen vara åtföljd av två till riktigheten styrkta avskrifter. Äro ej avskrifter ingivna, åligger det inskrivningsdomaren att mot stadgad avgift besörja handlingens avskrivande. I den proposition,

nr 244, varigenom de av förslaget till nämnda lag föranledda ändringarna i stämpelförordningen underställdes riksdagens prövning, erinrades, huru som den i stämpelförordningen under rubriken *avskrift annan* införda stämpelsatsen av 1 krona per ark syntes bliva väl hög i fråga om sådan avskrift av handling i inskrivningsärende. Med hänsyn härtill föreslogs upptagande i stämpelförordningen av en ny rubrik, benämnd *avskrift av handling, på grund av vilken lagfart eller in-teckning sökes*. Stämpelsatsen under denna rubrik ansågs böra bestämmas till 75 öre för varje ark, varvid förutsattes att någon lösen för avskriften ej skulle utgå.

I två i anledning av förslaget till lag med särskilda bestämmelser om handläggning av inskrivningsärenden väckta motioner (I: 313 och II: 467) hemställdes emellertid, att omförmälda bestämmelser i 7 § måtte utgå, enär skyldigheten att ingiva avskrifter skulle kunna bliva betungande för allmänheten. Med föranledande härav uttalade första lagutskottet i sitt utlåtande nr 32 det önskemålet, att den avsedda stämpelavgiften för avskrift måtte bestämmas till ett lägre belopp, exempelvis 25 öre per ark. Vad första lagutskottet sålunda förordnat upptogs av bevillningsutskottet i samband med behandlingen av förslaget om ändringar i stämpelförordningen. På hemställan av sistnämnda utskott fastställde riksdagen stämpelsatsen till allenast 25 öre per ark.

Emellertid synes redan vunnin erfarenhet giva vid handen, att ifrågasvarande stämpelavgift blivit bestämd till alltför lågt belopp. Då de rätts-sökande kunna få avskrifter ombesörjda å domstolskansliet för en väsentligen lägre kostnad än vad motsvarande arbete i allmänhet betingar, blir följden den, att ingivandet av avskrifter i stor utsträckning underlåtes. Detta förhållande synes i ej oväsentlig grad motverka den arbetsbesparing, som inskrivningsreformen är ägnad att medföra och som utgör grunden till den föreslagna överföringen av lösen till stämpel. Att en något ökad stämpelavgift i förevarande fall skulle framstå såsom betungande för de rättssökande lär knappast kunna antagas. Jag har på grund härav ansett mig böra föreslå, att sagda avgift höjes till 50 öre per ark. Det torde även — särskilt i fall förslaget om överföring av lösen till stämpel vinner riksdagens bifall — få anses rimligt, att de avskrifter, varom här är fråga, beläggas med lösen, förslagsvis 25 öre per ark. Frågan härom torde emellertid senare få underställas Kungl. Maj:ts prövning.

I 9 § andra stycket lagen den 3 juni 1932 med särskilda bestämmelser om handläggning av inskrivningsärenden stadgas, att om inskrivningsdomarens beslut innefattar att ansökan ej bifallits skall sökanden eller hans ombud genast i rekommenderat brev underrättas om skälen för beslutet. Detta stadgande, som tillkom på förslag av första lagutskottet, innebar en ändring av Kungl. Maj:ts förslag, enligt vilket i nämnda fall skälen för beslutet skulle upptagas i det å handlingen tecknade beviset. Vid stadgandets tillkomst lär det icke hava varit avsett, att omförmälda under-

rättelse skolat beläggas med stämpel. För undvikande av missförstånd härutinnan torde i 3 § stämpelförordningen böra införas en uttrycklig bestämmelse, att underrättelse som nu nämnts skall vara fri från stämpel.»

I ett den 3 december 1930 av tillkallade sakkunniga avgivet betänkande med förslag till lag om handläggning av inskrivningsärenden m. m. hade de sakkunniga beräknat, att den föreslagna förenklade handläggningen av inskrivningsärenden skulle komma att medföra en minskning av förvaltningsutgifterna vid underdomstolarna med 50 öre i varje inskrivningsärende. I yttrande över nämnda betänkande hade föreningen Sveriges häradshövdingar och ett stort antal underdomstolar anfört, bland annat, att de sakkunnigas beräkning av sparade skrivkostnader vore ohållbar. Vid flertalet domstolar skulle denna beräkning leda till avsevärd minskning av vederbörande expeditionshavandes nettoinkomst. Särskilt i domsaga, där endast ett skrivbiträde vore anställt, bleve det omöjligt att genom inskränkning av antalet arbetstimmar eller eljest minska utgifterna till skrivbitrådets avlöning.

De sålunda framförda invändningarna beaktades även i Kungl. Maj:ts proposition till 1932 års riksdag, däri dåvarande chefen för justitiedepartementet anförde följande:

»Den närmast till hands liggande utvägen vore den, att lösen för expeditionerna minskades med det belopp, som skäligen kunde anses motsvara besparingen i arbetskostnad och skrivmaterial, under det att stämpeln underginge motsvarande förhöjning. Givet är emellertid, att en dylik reglering av bestämmelserna om lösen och stämpel möter avsevärda svårigheter. De skiftande förhållanden, som framträda vid olika domstolar, synas omöjliggöra varje försök att utan hjälp av löneutjämning fastställa lösensatserna på ett sätt, som varken medför förlust för den ene eller opåkallad vinst för den andre. Då härtill kommer, att de besparingsmöjligheter, som stå till buds vid de särskilda domstolarna, knappast kunna överblickas och än mindre med någon säkerhet bestämmas, förrän verkningarna av reformen genom någon tids erfarenhet blivit skönjbara, torde det vara lämpligast, att frågan om nedsättning av lösen och däremot svarande höjning av stämpelavgiften tills vidare lämnas åsido och upptages till behandling först efter någon tid.»

Vidare hade nämnde departementschef framhållit, att tillfälle till frågans upptagande erbjöde sig i samband med den vart femte år återkommande regleringen av de ersättningsbelopp, som utginge till häradshövdingarna såsom partiell löneförbättring, och att med en omräkning av dessa ersättningsbelopp borde anstå, tills någon erfarenhet vunnits angående resultatet av det nya expeditionssättet. På grund härav borde de lösenberättigade tillsvidare få uppbära samma löseninkomst som för närvarande med den jämkning, som föranleddes därav, att någon särskild

debitering för flera protokollsark i samma ärende ej längre skulle förekomma.

I en utskottet tillhandakommen skrivelse har styrelsen för *föreningen Sveriges häradshövdingar* beträffande den i nu förevarande proposition föreslagna ändringen i stämpelförordningen rörande stämpelbeläggning av bevis angående inskrivningsdomares beslut, tecknat å företedd handling, framhållit, att enligt styrelsens mening den av chefen för justitiedepartementet år 1932 intagna ståndpunkten till ifrågavarande spörsmål vore riktig. Det förefunnes nämligen ej något fog för att vid en omläggning av inskrivningssystemet nedsätta vederbörande expeditionshavandes behållna inkomst, men det vore tillbörligt, att i de fall, då förändringen i expeditionssättet verkligen medförde besparing i förvaltningskostnaderna, ökningen i den behållna inkomsten tillgodokomme det allmänna sålunda, att de frigjorda arbetskrafterna användes för uppläggande av de nya fastighetsböckerna.

Styrelsen har vidare erinrat, att under den korta tid inskrivningsreformen varit i tillämpning hade det, enligt vad från olika domsagor uppgivits, visat sig, att det nya förfarandet icke medfört någon minskning i förvaltningskostnaderna, vilket för övrigt vore självfallet i de domsagor, där endast ett skrivbiträde vore anställt och där någon nedsättning i biträdets avlöningsförmåner icke kunnat vidtagas. En minskning i bruttoinkomsterna hade däremot inträtt i alla domsagor därigenom, att den löseninkomst bortfallit, som i de lagfarts- och inteckningsärenden, där protokollsutskrifterna förr krävt mer än ett ark, belöpt å de överskjutande arken. Enligt vad från olika håll vitsordats, hade vidare löseninkomsterna minskats därigenom, att lagfarts- och inteckningsärendenas antal under de gångna månaderna av innevarande år nedgått under det normala, antagligen beroende på den av den rådande depressionen föranledda inskränkningen i fastighetsaffärer.

Slutligen har styrelsen framhållit, att genom kungl. kungörelsen den 20 maj 1927 (nr 182) om ändring av 3 § i förordningen den 7 december 1883 angående expeditionslösen hade fastställts viss, förut temporärt gällande förhöjning av vissa lösensatser och såsom villkor för att häradshövding skulle komma i åtnjutande av denna förhöjning hade föreskrivits, att han underkastade sig bestämmelserna i en samma dag (nr 179) utfärdad kungörelse med vissa föreskrifter angående de vid domsagornas kanslier anställda icke rättsbildade biträdena. Samtliga häradshövdingar hade underkastat sig nämnda bestämmelser. Så länge dessa voro gällande, syntes hinder föreligga för genomförande av någon nedsättning i löseninkomsten i domsagorna.

*Utskottets
yttrande.*

Beträffande den i propositionen föreslagna ändringen i stämpelförordningen rörande beräkningen av stämpel för expeditioner i inskrivningsärenden får utskottet anföra följande.

I princip har utskottet funnit riktigt, att den besparing i förvaltningskostnader, som den vid 1932 års riksdag beslutade förenklade handläggningen av inskrivningsärenden kan komma att medföra vid underdomstolarna, bör tillgodoföras statsverket.

På grund av den korta tid, den nya inskrivningsreformen varit i tillämpning, har tillförlitligt material ännu ej kunnat vinnas för bedömning av, huruvida och i vad mån det nya expeditionssättet medfört den besparing i förenämnda förvaltningskostnader, med vilken chefen för justitiedepartementet räknat. Utskottet har därför funnit önskvärt att, innan slutlig ståndpunkt intages till spörsmålet, ökad erfarenhet vinnas beträffande verkningarna av den nya inskrivningsreformen å underdomstolarnas förvaltningsutgifter. Då chefen för justitiedepartementet numera, jämlikt Kungl. Maj:ts den 28 april 1933 lämnade bemyndigande tillkallat två sakkunniga för utredning av frågan om den reglering av lösen- och stämpelberäkningen, som må anses erforderlig, i fall av in-teckningsförnyelsernas avskaffande, samt förevarande fråga i viss mån äger samband med sistnämnda spörsmål, synes det utskottet lämpligt, att frågan blir föremål för förnyat övervägande i nämnda sammanhang eller ock i samband med den vart femte år återkommande regleringen av de ersättningsbelopp, som utgå till häradshövdingarna såsom partiell löneförbättring. Med hänsyn till det nu anförda har utskottet icke kunnat biträda det i propositionen framlagda förslaget i nu berörda del.

Mot de i propositionen i övrigt föreslagna ändringarna i 3 § stämpelförordningen rörande stämpelavgiften i inskrivningsärenden har utskottet däremot ej funnit skäl till erinran.

Rörande det huvudsakliga innehållet i det föreliggande *förslaget i övrigt* må följande redogörelse lämnas.

Genom proposition den 3 mars 1933, nr 196, har Kungl. Maj:t framlagt förslag till lag om vissa tvångsmedel i brottmål. Detta förslag, som numera godkänts av riksdagen, innehåller bland annat att, då post- eller telegrafförsändelse tagits i beslag, avskrift eller utdrag av handlingen skall tillställas försändelsens adressat samt att den, som drabbats av beslag, äger på begäran erhålla bevis därom. Ett liknande stadgande har föreslagits i avseende å husrannsakan. Då dylika avskrifter och bevis ej böra stämpelbeläggas, föreslås nu införande av uttryckliga bestämmelser härom i 3 § stämpelförordningen.

Sedan Kungl. Maj:t genom proposition nr 3 för innevarande års riksdag framlagt förslag om upphörande med utgivandet av den i 16 kap. 4 och 5 §§ giftermålsbalken omförmälda sanlingen av vad i äktenskapsregistret skall införas, samt riksdagen bifallit nämnda proposition, föreslås i 3 § stämpelförordningen, att stämpelavgiften för utdrag ur äktenskapsregistret skall sänkas från nu gällande stämpelsats 4 kronor till allenast 1 krona.

Genom proposition den 20 januari 1933, nr 45, har Kungl. Maj:t framlagt förslag till lag angående blodundersökning i mål om barn utom äktenskap. Denna proposition har även av riksdagen bifallits. Såsom följd av sistnämnda förslag har i 2 § lagen den 19 juni 1919 (nr 367) om fri rättegång föreslagits stämpelfrihet för utlåtande över blodundersökning, som verkställdes i mål av nyssnämnda natur, däri den uppgivna fadern åtnjuter fri rättegång. Då såväl lagen om fri rättegång som stämpelförordningen för närvarande innehålla föreskrift om befrielse från erläggande av stämpelavgift för expeditioner i allmänhet, vilken befrielse inbegripes i förmånen av fri rättegång, föreslås nu för likformighetens skull införande i 7 § stämpelförordningen av ett stadgande om stämpelfrihet för sådant utlåtande, som förut nämnts.

Enligt 15 § 3 mom. första och andra stycket av motorfordonsförordningen den 20 juni 1930 (nr 284) skall i vissa närmare angivna fall förare av automobil utfärdat körkort återkallas och enligt sista stycket av nämnda moment skall meddelande om beslut, varigenom körkort återkallats eller varigenom, efter återkallelse, nytt körkort utfärdas, intagas i tidning i orten. Kostnaderna för sådant meddelandes intagande i ortstidning bestridas för närvarande av statsverket. Genom proposition den 24 februari 1933, nr 193, har Kungl. Maj:t begärt riksdagens yttrande över bland annat ett inom kommunikationsdepartementet utarbetat förslag till förordning om ändring i vissa delar av motorfordonsförordningen. I anledning av sistnämnda proposition har andra lagutskottet i avgivet utlåtande (nr 31) förklarat sig i huvudsak ej hava något att erinra emot förslaget. I det vid nyssnämnda proposition fogade statsrådsprotokollet har chefen för nämnda departement i likhet med vissa länsstyrelser framhållit, att han ansåge kostnaderna för offentliggörande av förenämnda beslut böra bäras av den, vars körkort återkallats. Då den i 3 § stämpelförordningen intagna tariffen för närvarande under rubriken körkort upptager ett belopp av 8 kronor för myndighet, tillhörande första avdelningen, och 10 kronor för myndighet, tillhörande tredje avdelningen, har chefen för finansdepartementet, som ej haft något att erinra mot vad chefen för kommunikationsdepartementet härutinnan anfört, föreslagit, att nämnda belopp höjas till respektive 18 och 20 kronor för det fall att nytt körkort utfärdas efter återkallelse av tidigare sådant.

Enligt 7 § stämpelförordningen äga numera fattigvårdssamhällen och fattigvårdsinrättningar icke åtnjuta stämpelfrihet i mål mellan fattigvårdssamhällen eller mellan allmän anstalt eller inrättning och fattigvårdssamhälle angående tillämpning av lagen om fattigvården. Likaledes äro barnavårdsnämnder pliktiga erlägga stämpelavgift i sådana fall, då barnavårdsnämnd för talan för kommun i mål mot annan kommun eller mot allmän anstalt eller inrättning angående tillämpning av lagen om samhällets barnavård. Därjämte stadgas, att kommuner

väl äro befriade från stämpelavgift i mål och ärenden angående tillämpning av sistnämnda lag, men att stämpelfrihet dock icke äger rum i mål mellan kommuner eller mellan allmän anstalt eller inrättning och kommun. På grund av en av svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet hos Kungl. Maj:t gjord framställning föreslås nu sådana ändringar i 7 § stämpelförordningen, att kammarrättens utslag i fattigvårds- och barnavårdsmål, varigenom målet återförvisas till länsstyrelse, samt länsstyrelsens utslag i dylikt återförvisat mål, skola vara stämpelfria.

För vinnande av överensstämmelse med stadgandet i 11 § förordningen den 26 juni 1931 (nr 281) om moderskapsunderstöd föreslås i 7 § stämpelförordningen införande av bestämmelse om stämpelfrihet i alla ärenden, som avses i nämnda förordning om moderskapsunderstöd.

I 7 § stämpelförordningen föreslås vidare införande av en bestämmelse om stämpelfrihet för expeditioner i ärenden i anledning av ansökan om fridlysning av naturminnesmärke i enlighet med lagen den 25 juni 1909 (nr 56) angående dylika märkens fredande.

Samtidigt med de nu anmärkta ändringarna i stämpelförordningen föreslås i dennas slutbestämmelse vissa ändringar, till vilka förslag utskottet tillåter sig hänvisa.

Slutligen har i propositionen framlagts förslag till förordning med särskilda bestämmelser om stämpelavgift i samband med ansökan enligt lagen den 17 juni 1932 (nr 226) med särskilda bestämmelser om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län. Då upplysning saknas om fånget, föreslås, att stämpelavgiften i detta fall skall utgå med 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde, dock att stämpelavgiften skall beräknas till det dubbla beloppet för aktiebolag i allmänhet samt för bankbolag under viss förutsättning. Därest fånget är känt och stämpelavgift för detsamma enligt stämpelförordningen skall utgå men ej erlagts, skall stämpelavgift utgå enligt de i 8 § stämpelförordningen för olika fall angivna grunder.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot sistberörda ändringar i 3 och 7 §§ stämpelförordningen eller mot förslaget till förordning med särskilda bestämmelser om stämpelavgift i samband med ansökan om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län.

I slutbestämmelsen till stämpelförordningen har hänvisats till de slag av stämpelavgifter, som reglerats enligt andra författningar än stämpelförordningen, därvid bland annat upptagits stämpelavgift för kvarlåtenskap. Då riksdagen ännu icke fattat ståndpunkt till Kungl. Maj:ts förslag till förordning om kvarlåtenskapsskatt, har utskottet ansett sig böra utesluta nämnda hänvisning. Däremot har utskottet ansett, att den i nu gällande slutbestämmelse angivna hänvisningen till förordningen om stämpelavgift för spelkort bör kvarstå.

*Utskottets
yttrande.*

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa.

att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts proposition nr 197 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas, och med bifall till motionen I: 296 av herr Mellén, antaga

1) ovan införda förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften med de ändringar, att den i 3 § omförmälda tariffen i nedan angiven del samt slutbestämmelsen erhålla följande lydelse:

3 §.

Bevis angående -----

» angående inskrivningsdomares beslut, tecknat å företedd handling,

dock att där i ärende rörande inteckning i järnväg bevis tecknas å tryckta eller grave-
rade obligationer, som äro av lika lydelse eller skilja sig endast i avseende å littera eller nummer, eller där eljest i ett och samma ärende meddelas bevis å flera handlingar, stämpelavgift utgår för allenast ett bevis.

Om stämpelavgift för arv, testamente och gåva, om stämpelavgift för spelkort, om särskild stämpelavgift i samband med ansökan om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län, om stämpelavgift i ärenden om åsättande av särskilt uppskattningsvärde å fastighet, om stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper, om stämpelavgift för nationalitets- och registreringsbevis för luftfartyg samt om stämpelavgift för certifikat för förare, navigatör och mekaniker å luftfartyg är särskilt stadgat.

2) ovan införda förslag till förordning med särskilda bestämmelser om stämpelavgift i samband med ansökan om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län.

Stockholm den 30 maj 1933.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Ericson i Obergå, Åström*, Jönsson i Boa, Lövgren i Boden, Björklund, Olsson i Ramsta, Lithander, Wahlmark*, Forssberg*, Östergren*, Wikström, Larsson i Örbyhus, Sjødahl, Velander*, Werner i Hultsfred, Heiding, Blomquist*, Mårtensson* och Brännström.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.

Reservation

av herrar *Ericson* i Obergå, *Lövgren* i Boden, *Björklund*, *Olsson* i Ramsta, *Larsson* i Örbyhus, *Werner* i Hultsfred, *Heiding*, *Blomquist* och *Mårtensson*, som hemställt, att riksdagen måtte, med avslag å motionen I: 296 av herr Mellén, bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 197 beträffande 3 § förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.
